

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

.....

1. ชื่อชุดโครงการวิจัย

2. ชื่อโครงการวิจัย

วิจัยและพัฒนาพันธุ์ส้มโอ

กิจกรรมที่ 2

การพัฒนาพันธุ์ส้มโอพันธุ์ใหม่ที่คัดเลือกสายต้นจากการเพาะเมล็ด

3. การทดลองที่ 2.2

เปรียบเทียบส้มโอท่าช้อยสายต้นคัดเลือก

4. คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง

นายณรงค์

แดงเปี่ยม

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

ผู้ร่วมงาน

น.ส.ศรณี

สมณะ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

นายวสุรธัญ

พ่องสมบูรณ์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

นายอนุรักษ

สุขขารมย์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

นายทวีป

หลวงแก้ว

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

นายเสียม

แจ่มจำรูญ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

นายวราพงษ์

ภีระบรรณ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

น.ส.มนัสชญา

สายพนัส

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร

5. บทคัดย่อ

การทดลองการเปรียบเทียบส้มโอท่าช้อยสายต้นคัดเลือก ดำเนินการทดลอง ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร โดยมีระยะเวลาการทดลองเริ่มตั้งแต่ ตุลาคม 2555 สิ้นสุด กันยายน 2558 รวม 3 ปี เริ่มปลูกแปลงทดลอง 9 พฤศจิกายน 2555 โดยวางแผนการทดลองแบบ RCBD มี 7 กรรมวิธี จำนวน 4 ซ้ำ ซ้ำละ 3 ต้น ประกอบด้วยส้มโอท่าช้อยสายต้นดีเด่น 7 สายต้น คือ กรรมวิธีที่ 1 ท่าช้อยสระทองขำ, กรรมวิธีที่ 2 ส้มโอท่าช้อยพรหมพิราม, กรรมวิธีที่ 3 ส้มโอท่าช้อย 7 เขย, กรรมวิธีที่ 4 ส้มโอท่าช้อยลุงสงัด, กรรมวิธีที่ 5 ท่าช้อยสมคิด, กรรมวิธีที่ 6 ท่าช้อยวัดขุ่น และกรรมวิธีที่ 7 ส้มโอท่าช้อยบุญยงค์พิจิตร(TK4-5) โดยเปรียบเทียบการเจริญเติบโตแต่ละกรรมวิธีในด้านการเจริญเติบโต ซึ่งผลการทดลองพบว่าเมื่อเปรียบเทียบผลการทดลองด้านการเจริญเติบโตด้านความสูงในปี 2556 ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ในปี 2557 พบว่าด้านความสูงมีความแตกต่างทางสถิติ โดยพันธุ์ท่าช้อยบุญยงค์มีการเจริญด้านความสูงสูงที่สุดคือ 121.32 เซนติเมตร ต่ำสุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขุ่นมีความสูง 90.47 เซนติเมตร ในปี 2558 พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติในด้านความสูง โดยพันธุ์ท่าช้อยสระทองขำมีการเจริญสูงที่สุดสูง 170.83 เซนติเมตร ต่ำสุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขุ่นสูง 115.83 เซนติเมตร ด้านความกว้างทรงพุ่ม

พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติในทุกปี ตั้งแต่ปี 2556 ถึง ปี 2558 โดยพบว่าในปี 2556 พันธุ์ท่าช้อยสระทองคำมี เส้นผ่านศูนย์กลางความกว้างทรงพุ่มมากที่สุดคือ 70.4 เซนติเมตร น้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุน 30.82 เซนติเมตร ในปี 2557 พันธุ์ท่าช้อยสระทองคำมีเส้นผ่านศูนย์กลางความกว้างทรงพุ่มมากที่สุดคือ 94.82 เซนติเมตร น้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุน 53.75 เซนติเมตร ในปี 2558 พันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางความกว้างทรงพุ่มมากที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยสระทองคำ 176.66 เซนติเมตร และน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุน 89.16 เซนติเมตร ด้านความยาวเส้นรอบวงโคนต้น ในปี 2556 พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ในปี 2557 และ 2558 มีความแตกต่างทางสถิติ โดยพบว่าในปี 2557 พันธุ์ที่มีความยาวเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยสระทองคำ 11.17 เซนติเมตร และน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุน 7.42 เซนติเมตร ในปี 2558 พบว่าพันธุ์ที่มีความยาวเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยบุญยงค์ยาว 15.62 เซนติเมตร และพันธุ์ที่มีความยาวเส้นรอบวงโคนต้นน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุนยาว 9.78 เซนติเมตร ในด้านผลผลิตยังไม่สามารถเก็บผลได้

รหัสการทดลอง 01-24-54-01-02-00-02-56

6. คำนำ

ส้มโอเป็นผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญของไทยชนิดหนึ่ง ซึ่งเกษตรกรนิยมปลูกกันแพร่หลายทั่วทุกภาคของประเทศ เพราะนอกจากผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศชื่นชอบในรสชาติแล้วยังเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงอุดมด้วยสารอาหาร เกลือแร่ และวิตามิน และมีองค์ประกอบของสารต้านอนุมูลอิสระและสรรพคุณทางยา ตลอดจนผลิตผลยังมีการนำไปใช้ประโยชน์ต่างๆ ได้มากมาย ได้แก่ เทศกาลงานประจำปี งานบุญต่างๆ เทศกาลตรุษและสารทจีน รวมทั้งผลิตผลและผลิตภัณฑ์ถูกนำไปฝากมอบให้แก่กัน เป็นของกำนัล ของที่ระลึก ของขวัญรางวัล และงานเลี้ยงรับรองแขกได้ทุกระดับในโอกาสและวาระต่างๆ เป็นต้น จึงถูกเปรียบได้ว่าเป็นผลไม้มงคลและเป็นที่ดึงดูดผู้ประกอบการและผู้บริโภคจนลูกค้ารู้สึกได้ว่าคุ้มค่ายิ่งที่ได้ซื้อส้มโอ นอกจากนี้ยังเป็นที่ต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ทั้งในและต่างประเทศในการซื้อจำหน่ายจ่ายแจกต้นพันธุ์ส้มโอเพื่อนำไปปลูกกันแพร่หลายกระจายตามเขตการปลูกไม้ผลต่างๆ จนเกิดเป็นแหล่งการปลูกส้มโอเป็นการค้าในภูมิภาคต่างๆ ซึ่งเกษตรกรสามารถผลิตออกจำหน่ายได้ทั่วทุกตลาดทั้งในและต่างประเทศ:จนเป็นที่นิยม และต้องการเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันการส่งออกส้มโอได้จากแหล่งปลูกที่กระจายตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ได้แก่ ตราด จันทบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว ชัยภูมิ เชียงราย ชัยนาท พิจิตร กำแพงเพชร นครนายก นครปฐม สมุทรสงคราม ชุมพร และ นครศรีธรรมราช เป็นต้น

นอกจากนี้ส้มโอยังเป็นหนึ่งในจำนวนพืชเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ความปลอดภัยทางอาหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ประกาศให้ปีพ.ศ.2547 เป็นปีอาหารปลอดภัย โดยเน้นให้ความสำคัญกับคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมถึงความปลอดภัยด้านศัตรูพืช และสารเคมีที่อาจตกค้างหรือปนเปื้อนกับสินค้าเกษตร ซึ่งผู้นำเข้าและองค์กรที่ดูแลมาตรฐานระหว่างประเทศได้กำหนดระเบียบด้านมาตรฐานความปลอดภัย และมาตรฐานด้านคุณภาพผลผลิตที่เคร่งครัดมากขึ้น เพื่อใช้ในการควบคุมคุณภาพ

สินค้าและสร้างความเป็นธรรมทางการค้า (FAIR TRADE) ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค สินค้าและสามารถปรับสู่ระบบการค้าเสรี จำเป็นต้องมีการค้นคว้าและติดตามข้อมูลสถานการณ์การตลาดและสถานการณ์การผลิตเพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพ โอกาส และความเป็นไปได้ของการผลิตส้มโอเพื่อส่งออก และจำหน่ายในประเทศ อันเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่สำคัญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ และนำไปสู่กลยุทธ์ของการสร้างและดำเนินแผนงานการวิจัยและพัฒนาส้มโอให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานของตลาด อันจะเป็นผลนำไปสู่การขยายตัวของตลาดได้กว้างขวางยิ่งขึ้น จนเป็นผลให้เกษตรกรผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้รับซื้อ ผู้ทำตลาด และองค์กรที่เกี่ยวข้อง สามารถสร้างและเพิ่มโอกาสทำรายได้ นำเข้าสู่ประเทศ

ด้านสถานการณ์การตลาด แม้ว่าการผลิตส้มโอกระจายไปตามเขตการปลูกพืชในภูมิภาคต่างๆของประเทศ จนมีผลผลิตออกสู่ตลาดได้เกือบตลอดปี และสามารถให้ผลผลิตได้ทุกปี แต่ปริมาณผลผลิตส่วนใหญ่ออกสู่ตลาดอย่างมากตามช่วงฤดูกาลในแต่ละปี ระหว่างเดือนกรกฎาคม จนถึงเดือนกันยายน โดยออกดอกและติดผลจนเก็บเกี่ยวได้มากจนถึงขั้นเกินความต้องการของตลาดในช่วงเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน จึงเป็นเหตุให้ส้มโอราคาตกต่ำมากจนไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการลงทุนจัดการผลผลิตและสวนได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องซึ่งเกิดผลกระทบต่อการจัดการสวนเพื่อการผลิตส้มโอคุณภาพในฤดูถัดไป นอกจากนี้ผลผลิตที่ได้ตามฤดูกาลออกสู่ตลาดดังกล่าวยังด้อยคุณภาพเป็นส่วนใหญ่ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานคุณภาพของตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดต่างประเทศ จึงเป็นปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการผลิตส้มโอเพื่อการส่งออก ในปีพ.ศ.2550 สามารถส่งออกส้มโอ (EXPORT) ได้ประมาณร้อยละ 5 ส่วนที่เหลือร้อยละ 95 ที่ยังต้องนำออกจำหน่ายตลาดในประเทศ ได้แก่ เกษตรกรขายเอง พ่อค้าคนกลางและกลุ่มเกษตรกรรับซื้อส่งขายตลาดหลักตามจังหวัดใหญ่ๆ ตลอดจนห้างค้าปลีก ได้แก่ เทสโก้ คาร์ฟูร์ บิ๊กซี และ เดอะมอลล์ เป็นต้น (OAE, 2007)

จากสถิติข้อมูลการส่งออก พบว่าในปี 2551 มีการส่งออกส้มโอสด 11,218 ตัน มูลค่า 109.23 ล้านบาท พื้นที่ปลูกรวมทั้งประเทศ ประมาณ 245,200 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,576 กิโลกรัมต่อไร่ แหล่งปลูกส้มโอเป็นการค้าที่สำคัญกระจายทั่วไปในภาคต่างๆของประเทศ ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดพิจิตร นครสวรรค์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ น่าน ลำปาง เชียงใหม่ และเชียงราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น เลย หนองคาย นครพนม อุบลราชธานี ศรีสะเกษ และสุรินทร์ ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดนครปฐม ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ชัยนาท ปราชินบุรี นครนายก สระแก้ว และตราด ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี และยะลา พันธุ์การค้าที่นิยมส่งออกที่สำคัญ คือ พันธุ์ทองดี พันธุ์ขาวพวง และพันธุ์ขาวน้ำผึ้ง เป็นต้น

ในปีพ.ศ.2550 พื้นที่ปลูกส้มโอทั่วประเทศประมาณ 200,965 ไร่ (32,154 เฮกตาร์) คิดเป็นร้อยละ 2 ของพื้นที่ปลูกไม้ผลทั้งหมด ซึ่งให้ผลผลิตราว 309,000 ตันเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2548 และ 2549 (277,000 และ 295,000 ตัน ตามลำดับ) และพบว่าในปีพ.ศ.2550 พื้นที่การปลูกได้แก่ภาคใต้คิดเป็น ร้อยละ 32 รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง (ร้อยละ 25), ภาคเหนือ (ร้อยละ 21), ภาคตะวันตก (ร้อยละ 17), ภาคตะวันออก (ร้อยละ 4) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 1) โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกส้มโอที่ให้ผลผลิตมากที่สุด ได้แก่ สมุทรสงคราม, พิจิตร, ชุมพร, นครศรีธรรมราช, เชียงราย, กาญจนบุรี และ สุราษฎร์ธานี เป็นต้น (DOAE, 2008)

7. วิธีดำเนินการ

การเปรียบเทียบสายต้นส้มโอทำช่อย ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร โดยนำสายต้นส้มโอทำช่อยจากการรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์ส้มโอ มาทำการเปรียบเทียบเพื่อให้ได้สายต้นส้มโอทำช่อยที่ให้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพดี เหมาะสมกับแหล่งปลูกส้มโอในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

สิ่งที่ใช้ในการทดลอง

1. ต้นพันธุ์ส้มโอทำช่อย 7 สายต้น
2. ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมี สูตร 16-16-16, 13-13-21 หรือ 9-25-25
3. สารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช
4. อุปกรณ์ตัดแต่งกิ่ง เช่น เลื่อย และ กรรไกรตัดแต่งกิ่ง

แบบและวิธีการทดลอง

วางแผนการทดลอง Randomize complete block design (RCB) มี 7 กรรมวิธี 4 ซ้ำ ประกอบด้วยส้มโอทำช่อยสายต้นดีเด่น 7 สายต้น คือ

- 1.) ทข.1 = ทำช่อยสระทองขำ
- 2.) ทข.2 = ทำช่อยพรหมพิราม
- 3.) ทข.3 = ทำช่อย 7 เขย
- 4.) ทข.4 = ทำช่อยลุงสงัด
- 5.) ทข.5 = ทำช่อยสมคิด
- 6.) ทข.6 = ทำช่อยวัดขนุน
- 7.) ทำช่อยบุญยงค์พิจิตร (Tk 4-5) เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขยายพันธุ์ส้มโอทำช่อยโดยวิธีการติดตาบนต้นต่อส้มโอ
2. เตรียมแปลงและหลุมปลูกส้มโอขนาด 50x50x50 เซนติเมตร ระยะปลูก 6x6 เมตร ปลูกส้มโอทำช่อยทั้ง 7 สายต้น
3. ดูแลรักษาต้นพันธุ์ส้มโอโดยให้น้ำ 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ ในช่วงฤดูแล้ง กำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 เพื่อบำรุงต้น พันสารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชเมื่อพบการระบาด

การบันทึกข้อมูล

1. บันทึกข้อมูลการเจริญเติบโต ขนาดของเส้นรอบวงโคนต้น ความสูงต้น ความกว้างทรงพุ่ม ของส้มโอทำช่อยแต่ละสายต้น
2. บันทึกข้อมูลการเกิดโรคและการระบาดของแมลงศัตรูพืช
3. บันทึกข้อมูลการ การติดดอก การติดผล อายุเก็บเกี่ยวผลผลิต ปริมาณผลผลิต และคุณภาพผลผลิต

4. ข้อมูลด้านอนุกรมวิธาน เช่น อนุกรมวิธาน ความชื้นสัมพัทธ์ และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย
เวลาและสถานที่ เริ่มต้น กันยายน 2555 สิ้นสุด ตุลาคม 2558
 สถานที่ทำการทดลอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ตำบลโรงช้าง
 อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

การเจริญเติบโต

ด้านความสูง ปีที่ 1 (2556) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยแต่ละกรรมวิธีมีความสูงอยู่ระหว่าง 63.35-76.32 เซนติเมตร ปีที่ 2 (2557) พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ โดยพันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยบุญยงค์ (TK 4-5) มีความสูง 121.32 เซนติเมตร พันธุ์ที่มีความสูงน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุนสูง 90.47 เซนติเมตร ในปีที่ 3 (2558) พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติซึ่งเห็นผลชัดเจนขึ้น โดยพันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยสระทองขำ มีความสูง 170.83 เซนติเมตร พันธุ์ที่มีความสูงน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุนสูง 90.47 เซนติเมตร (ตารางที่ 1)

ด้านเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่ม พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติในทุกปี โดยใน ปีที่ 1 (2556) พันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางกว้างที่สุดคือพันธุ์สระทองขำ มีความกว้าง 46.65 เซนติเมตร รองลงมาคือพันธุ์ท่าช้อยบุญยงค์กว้าง 43.57 เซนติเมตร และน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุนกว้าง 30.82 เซนติเมตร ในปีที่ 2 (2557) พันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางกว้างที่สุดคือพันธุ์สระทองขำ มีความกว้าง 94.82 เซนติเมตร รองลงมาคือพันธุ์ท่าช้อยบุญยงค์กว้าง 92.07 เซนติเมตร และน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุนกว้าง 53.75 เซนติเมตร ในปีที่ 3 (2558) พันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางกว้างที่สุดคือพันธุ์สระทองขำ มีความกว้าง 176.66 เซนติเมตร รองลงมาคือพันธุ์ท่าช้อยบุญยงค์กว้าง 164.16 เซนติเมตร และน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุนกว้าง 89.16 เซนติเมตร (ตารางที่ 2)

ด้านความยาวเส้นรอบวงโคนต้น พบว่าในปีที่ 1 (2556) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ มีความยาวเส้นรอบวงโคนต้นอยู่ระหว่าง 4.77-6.12 เซนติเมตร ในปีที่ 2 (2557) พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ โดยพันธุ์ท่าช้อยสระทองขำ มีความยาวเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือ 11.17 เซนติเมตร รองลงมาเป็นพันธุ์ท่าช้อยบุญยงค์กว้าง 10.27 เซนติเมตร และพันธุ์ที่มีความยาวเส้นรอบวงน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุน 7.42 เซนติเมตร ปีที่ 3 (2558) พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติ โดยพันธุ์ท่าช้อยท่าช้อยบุญยงค์ มีความยาวเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือ 15.62 เซนติเมตร รองลงมาเป็นพันธุ์สระทองขำ กว้าง 15.23 เซนติเมตร และพันธุ์ที่มีความยาวเส้นรอบวงน้อยที่สุดคือพันธุ์ท่าช้อยวัดขนุน 7.42 เซนติเมตร (ตารางที่ 3)

ด้านผลผลิต

ทุกพันธุ์อยู่ในช่วงเริ่มออกดอกติดผล จึงยังไม่สามารถเก็บผลผลิตได้ ทำให้ไม่มีข้อมูลในด้านผลผลิตและข้อมูลด้านคุณภาพ จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มระยะเวลาในการทดลองต่อไปอีกจึงจะสามารถเก็บข้อมูลและสรุปผลเพื่อให้ได้พันธุ์ส้มโอท่าช้อยแนะนำต่อไป

ตารางที่ 1 สรุปการเจริญเติบโตด้านความสูงของต้น(ชม.)เปรียบเทียบพันธุ์ส้มโอท่าช้อย ปี 2556-58

พันธุ์	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1 สระทองซ่า	70.40 A	113.42 AB	170.83 A
2 พรหมพิราม	67.85 A	96.40 AB	117.50 C
3 7เขย	75.00 A	110.82 AB	153.33 ABC
4 ลูกสังกัด	77.50 A	95.15 AB	148.33 B
5 สมคิด	67.07 A	97.72 AB	128.33 BC
6 วัดขนุน	63.35 A	90.47 B	115.83 C
7 TK 4-5	76.32 A	121.32 A	169.58 AB
CV%	15.15	15.41	17.99

หมายเหตุ ตัวเลขในคอลัมน์เดียวกันตามด้วยตัวเลขที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น95%โดยวิธี DMRT

ตารางที่ 2 สรุปการเจริญเติบโตด้านØของทรงพุ่ม(ชม.)เปรียบเทียบพันธุ์ส้มโอท่าช้อย ปี 2556-58

พันธุ์	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1 สระทองซ่า	46.65 A	94.82 A	176.66 A
2 พรหมพิราม	32.05 BC	68.82 BC	126.24 BC
3 7เขย	41.25 AB	68.75 BC	134.99 B
4 ลูกสังกัด	42.10 AB	67.10 BC	128.33 BC
5 สมคิด	41.50 AB	83.75 AB	126.24 BC
6 วัดขนุน	30.82 C	53.75 C	89.16 C
7 TK 4-5	43.57 A	92.07 A	164.16 AB
CV%	16.39	17.76	14.32

หมายเหตุ ตัวเลขในคอลัมน์เดียวกันตามด้วยตัวเลขที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น95%โดยวิธี DMRT

ตารางที่ 3 สรุปการเจริญเติบโตด้านความยาวของเส้นรอบโคนต้น(ชม.)เปรียบเทียบพันธุ์ส้มโอท่าช้อย ปี 2556-58

พันธุ์	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1 สระทองซ่า	6.10 A	11.17 A	15.23 AB

2 พรหมพิราม	4.77 B	8.07 C	10.52 CD
3 7เขย	5.90 AB	9.15 ABC	12.82 B
4 ลุงสังัด	5.15 AB	8.42 B	11.10 CD
5 สมคิด	5.30 AB	9.10 ABC	12.53 C
6 วัดขุน	4.92 B	7.42 C	9.78 D
7 TK 4-5	6.12 A	10.27 AB	15.62 A
CV%	12.82	14.32	13.30

ตัวเลขในคอลัมน์เดียวกันตามด้วยตัวเลขที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยวิธี DMRT

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การเปรียบเทียบพันธุ์ส้มโอท่าช้อยสายต้นคัดเลือกได้ดำเนินการ 3 ปี ตั้งแต่ปี 2556-2558 ทำให้ทราบข้อมูลเปรียบเทียบด้านการเจริญเติบโตของแต่ละพันธุ์ ในช่วงต่อไปส้มโอจะเริ่มติดดอกออกผลเมื่อมีผลผลิตจะสามารถนำมาเก็บข้อมูลเปรียบเทียบในด้านผลผลิตและคุณภาพได้ ซึ่งจะช่วยให้สรุปผลพันธุ์ส้มโอท่าช้อยสายต้นคัดเลือกที่จะเป็นพันธุ์แนะนำให้กับเกษตรกรได้

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. คัดเลือกพันธุ์ส้มโอที่ให้ผลผลิตดี รสชาติดี และมีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ
2. เสนอเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตร

11. คำขอบคุณ

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิจิตร ที่ได้เอื้อเฟื้อสถานที่และปัจจัยการผลิตต่างๆ ในการดำเนินงานวิจัยตลอดจนพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่ได้ช่วยในการปฏิบัติงานวิจัยให้สำเร็จได้ด้วยดี

12. เอกสารอ้างอิง

นายปัญญา ธรรมานนท์ และ คณะ. 2529. รวบรวมพันธุ์และศึกษาพันธุ์ส้มโอ. รายงานผลงานวิจัยประจำปี 2535.

ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร.สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
นายปัญญา ธรรมานนท์ และ คณะ. 2553. การพัฒนาสายพันธุ์ส้มโอทองดีพันธุ์ใหม่จากการชักนำให้เกิดการ

กลายพันธุ์โดยการฉายรังสี. รายงานเรื่องเต็มผลงานวิจัยประจำปีงบประมาณ 2553. ศูนย์วิจัยและ
พัฒนาการเกษตรพิจิตร. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

เพ็ญจันทร์ สุทธานุกุล ปัญญา ทยานานนท์ สุชน สุวรรณบุตร สมเพชร พรหมเมืองดี และณรงค์ แดงเปี่ยม 2547
การ คัดเลือกสายต้น ส้มโอทองดีจากการเพาะเมล็ดในรายงานผลงานวิจัยประจำปี 2547 ศูนย์บริการ
วิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตสุโขทัย สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 พิษณุโลก
กรมศุลกากร. 2551 สถิติการนำเข้า-ส่งออก (20 ตุลาคม 2553)

ปัญญา ทยานานนท์ ณรงค์ แดงเปี่ยม ดวงพร อมัตริ์ตนะ. 2543 การผสมพันธุ์เพื่อปรับปรุงผลผลิตและ
คุณภาพส้มโอในรายงาน

ผลงานวิจัยประจำปี 2543 ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร. สถาบันวิจัยพืชสวน

13. ภาคผนวก

ส้มคิง

สีรทองท่า

ส้มคิง

สีรทองท่า

